

Jak žít v 21. století? Naučme děti svébytnosti

Jaká má být současná škola? Otázka to není jednoduchá a neexistuje na ni jednoznačná odpověď. Současné děti žijí v rychle se proměňujícím světě, který čelí řadě společenských, ekonomických a politických nejistot, a jsou v dobrém i zlém ovlivňovány moderními technologiemi. Na druhou stranu potřebují pochopení svých nejbližších a neměly by ztratit kontakt s přírodou a se svým nejbližším okolím.

Odpověď na onu klíčovou otázku hledala během konference Úspěch pro každého žáka řada odborníků z různých oborů, a i když jejich názory vyznívaly někdy protichůdně, sjednocovala je základní idea: Nabídněme žákům školu, která je připraví pro život ve složitém světě, do něhož potřebují mnohem více flexibility, tolerance a sebedůvěry.

Zvítězíme nad roboty?

V posledních letech nezadržitelně roste význam moderních technologií a fenoménu umělé inteligence. Futurologové tvrdí, že do roku 2030 zmizí z naší planety až polovina současných pracovních míst, což je kolem dvou miliard. „Jedna z největších změn, kterou umělá inteligence v blízké budoucnosti zapříčiní, se bude týkat pracovního trhu a zaměstnanosti. Existují oprávněné obavy, že z pracovního trhu vytlačí velké množství manuální, mechanické, ale hlavně administrativní práce. Na rozdíl od předchozích průmyslových a technologických revolucí nebude ve většině případů možné nezaměstnané rekvilifikovat na příležitosti, které na trhu práce nově vzniknou. Jedinou obranou proti tomuto trendu je vzdělávání, které dá lidem schopnost bránit se robotům. Otevřenost, sofistikovanost a flexibilita způsobu vzdělávání současné a přicházející školní generace rozhodnou o tom, do jaké míry bude pro náš pracovní trh umělá inteligence příležitostí, nebo hrozbou,“ je přesvědčen Michal Pěchoušek, vedoucí katedry počítačů a centra umělé inteligence, garant studijní-

ho programu Otevřená informatika na ČVUT.

Na tento trend ale není školství v mnoha evropských zemích, nejenom u nás, připraveno, zatímco vzdělávací systémy v asijských zemích reagují na současný vývoj daleko pružněji. „Základní školy by měly zmenšit objem informací a dát větší prostor kreativitě. Jedinou obranou proti tomu, co nás na pracovním trhu v příštích desetiletích nejspíš čeká, je vytvořit prostředí, které v dětech povzbudí flexibilitu a přizpůsobivost, jen tak

časní mladí jako by ztráceli vnitřní jistotu a pocit štěstí. Nemůžeme se pak divit, že podle statistik jsou nejšťastnějšími mladými lidmi naší planety ti ze zemí, jako jsou Indonésie, Nigérie nebo Indie. Netrápí je ani obezita, ani ADHD, deprese, autismus a nejsou posedlí médii tak jako my. Peníze a úspěch nejspíš skutečně nejsou nejdůležitější hodnotou, protože děti v těchto zemích žijí v mnohem horších podmínkách než děti české. Určitě jim například nechybí kontakt s vrstevníky nebo schopnost poradit si v situacích, kdy mladí Češi stále spoléhají na rodiče nebo jiné blízké dospělé. „Průměrné americké dítě tráví venku méně času než vězni v nápravných zařízeních. Průměrné české dítě je na tom podobně. Nejenže se tak zkracuje doba, kterou

zvýší jejich kontakt s vrstevníky. To jde i ve školách. Vždyť řadu předmětů lze spojit s pobyt v přírodě, děti by se měly znovu naučit hrát si venku, pochopit, že kolem nich je zajímavý a vzrušující svět,“ míní Petr Daniš, předseda sítě středisek ekologické výchovy Pavučina.

Dětem sebedůvěry

Děti, které nebudou mít zdravotní a jiné problémy, které se naučí zvládat problémové situace, budou nejen spokojenější, ale také sebedůvěrnější. „Právě sebedůvěra je pro současný svět velmi důležité. Jen sebedůvěrní lidé se dokážou lépe postavit hrozbám, které v něm číhají: internetu, uprchlickým otázkám a dalším globálním nebezpečím. Proto připravme děti na to, že se vše neustále mění, naučme je žít ve společnosti, která je zahlcena zprávami, informacemi a médii, v době, která vede k povrchnosti. Naučme je odstupu od toho všeho, naučme je vlastní svébytnosti,“ říká Šimon Pánek, ředitel obecně prospěšné společnosti Člověk v tísni. Více o konferenci naleznete na www.ucimekvalitne.cz.

ILUSTRACNÍ FOTO: Alena TUČIMOVÁ

si zvyknou na to, že budou během své pracovní kariéry muset častěji měnit zaměstnání a pracovat nejspíš mimo obor, který vystudovaly,“ nabízí řešení M. Pěchoušek.

Doba, ve které žijeme, je náročná nejen pro dospělé. Sou-

prožije v přírodě, ale postupně tak ztrácí svobodu a schopnost samostatného uvažování. Naším dětem se mění životní styl, přičemž ten současný jim způsobuje zdravotní problémy a stres. Zcela namísto jsou tyto snahy vrátit děti do přírody,

nosti. Naučme je odstupu od toho všeho, naučme je vlastní svébytnosti,“ říká Šimon Pánek, ředitel obecně prospěšné společnosti Člověk v tísni. Více o konferenci naleznete na www.ucimekvalitne.cz.

Romana SLANINOVÁ